

BRUKSANVISNING

TILL

HANDSEPARATORN

EXCELSIOR

Ur KB:s samlingar

Digitaliserad år 2013

National Library
of Sweden

MEJERIMASKIN-AKTIEBOLAGET EXCELSIOR

STOCKHOLM.

Allm. Telefon 714. Telegrafadress: Excelsior.

BRUKSANVISNING

TILL

HANDSEPARATORN

EXCELSIOR

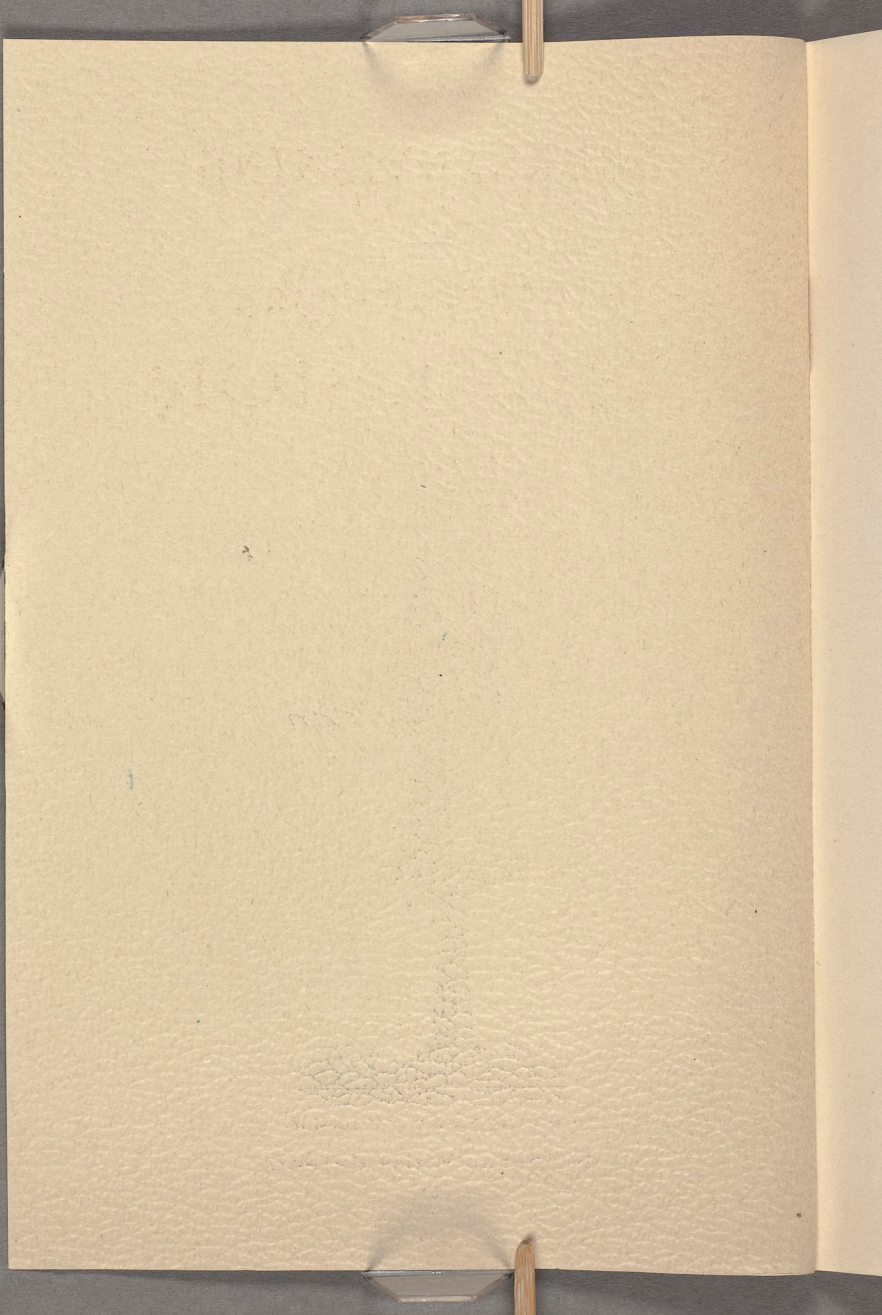

MEJERIMASKIN-AKTIEBOLAGET EXCELSIOR

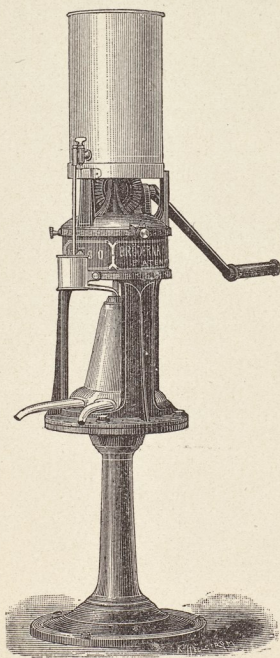
STOCKHOLM.

Allm. Telefon 714. Telegrafadress: Excelsior.

BRUKSANVISNING
TILL
HANDSEPARATORN
EXCELSIOR

Handseparatorn Excelsior.
(Bröderna Hults Patent.)

BRUKSANVISNING
HÅNDSSEPARATOR
EXCELSIOR

STOCKHOLM, TRYCKT I CENTRAL-TRYCKERIET, 1893.

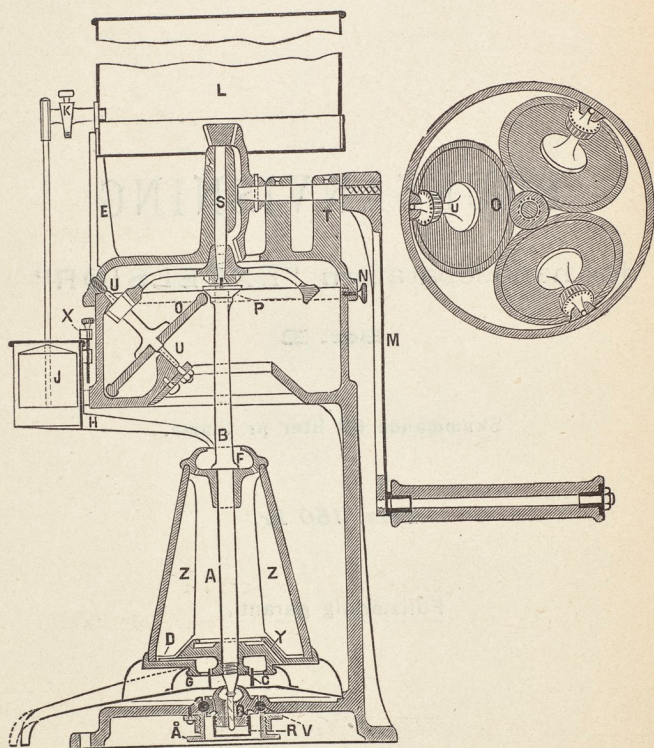
BRUKSANVISNING
för handseparatorn "EXCELSIOR"

Ser. B

Skummande 60 liter pr timme.

Pris: 150 kr.

Fullständig garanti.

Genomskärning af Excelsiorseparatorn.

Hänvisning till bokstäfverna i vidstående sektion:

A	kulan	O	friktionshjulen.
B	spideln.	P	spindelns friktionsskifva.
C	muttern derå.	Q	styrlaget.
D	mjölkröret.	R	oljekoppen.
E	öfverstycket.	S	vertikala drefvet.
F	tratten.	T	veflagren.
G	uppsamlarkärlet.	U	friktionshjulens lageraxlar.
H	regulatorkoppen.	V	gummiringen.
I	flottören.	X	regulatorkoppens ställskruf.
K	tilloppskranen.	Y	gräddrören.
L	mjölksån.	Z	vingarna.
M	vefven.	Å	fästringen för gummilaget.
N	hållskrufvarne.		

Separator-olja

levereras till 75 öre per liter (inclusive bleckkärl).

Bruksanvisning.

Uppställning.

Separatoren uppställles i vattenpass och fastskrufvas väl på den gjutna fotställning som medföljer, hvilken bör säkert fästas vid golfvet. I fotställningen är anbragt ett hål, hvarigenom man med handen åtkommer oljekoppen på styrlagret.

Före begagnandet.

Alla lagergångar rengöras väl och oljas med **ren** olja. Endast en droppe olja på hvar och en af de tre friktionshjulens axlar U är tillräcklig för en hel dags skumning, och så länge filarne äro fuktiga af olja är all smörjning öfverflödig. Oljningen af styrlagret Q tillgår på så sätt, att den under lagret befintliga oljekoppen R afskrufvas, och fylles med olja, hvarefter den åter insättes på sin plats, och ombytes olja så fort man märker att den är oren. I öfverstycket E, der kuggutvexlingen ligger, äro oljehål dels för veflagren T och dels för det vertikala drefvet S.

Då kulan A hopsättes, iakttages dels att grädhålen Y samt mjölkhålerna D äro väl rengjorda och dels att prickarna i den på spindeln B fastsittande tratten F komma midt för prickarne i kulans öfre kant, hvarefter muttern C tilldrages. Uppsamlarkärlet G insättes i stativet. Kulan insättes i stativet, och tillgår detta på så sätt, att man lyfter upp ett af de tre friktionshjulen O samt nedsätter spindelns ända i styrlagret, hvarefter friktionshjulet åter lägges på sin plats, hvarpå kulan

sakta nedsläppes, så att spindelns friktionsskifva P hvil-
lar mot de tre friktionshjulen. Öfverstycket till stativet
pålägges och vrides så att de i dess underkant befint-
liga dubbarna falla i för desamma afsedda hål, hvar-
efter de tre hållskrufvarna N tilldragas. Mjölksån L
placeras på stativet. Regulatorkoppen H fastsättes vid
stativet med två för ändamålet afsedda skrufvar, som
finnas på stativet. Flottören I ställes i koppen och
förenas med kranen K.

Skumningen.

Vid igångsättningen drages vefven M i början
sakta; hastigheten ökas så småningom tills man upp-
nått 40 hvarf i minuten, och bibehålles **jemn** under
skumningens fortgång. Mjölken bör skummas helst
spenvarm, men om detta ej kan låta sig göras, får den
uppvärmas till 30 gr. Celsius. Först då man uppnått
full hastighet påsläppes mjölken. Skummjölksvolymen
är uppreglerad vid fabriken. Gräddens tjocklek regleras
efter önskan under gången med den i regulatorkoppen
befintliga skrufven X, hvilken står i förbindelse med en
slid, på hvars insida är dragen en linie, utmärkande
den ställning sliden bör ha för ordinär skumning. För
att lära sig sköta skrufven bör man profva med vatten.
Grädden utkastas i det yttre — och mjölken i det inre
af uppsamlarkäret. Grädden, äfvensom den skummjolk
som skall användas för hushållet, böra genast efter se-
pareringen afkylas.

Skumningens afslutande.

Då mjölksån är tömd, påsläppes 2 liter skummjolk
för att utdrifva grädden, som finnes kvar i kulan. Då
skumningen är afslutad, afgångar man vefven och låter
maskinen stanna af sig själf. Kulan tömmer sig själf
samtidigt som den afstannar.

Efter skumningen

isärtages maskinen och **rengöres väl**. Kulan jemte öfriga till maskinen hörande mjölkkärl böra noga rengöras samt förvaras der luften är torr.

Separatorns skötsel.

Om kulan börjar gå oroligt, beror detta på att gummiringen i styrlagret är för lös eller för hård, och bör genast en ny sådan insättas, som tillgår på så sätt att man afskrufvar oljekoppen, äfvensom afgångar den under stativet befintliga fästringen Å, då lagret jemte gummiringen blifva lösgjorda. Då den nya gummiringen är påsatt på lagret, insättes detsamma, hvarpå man tillskrufvar fästringen. Genom att mer eller mindre tilldraga ringen får man lagret mer eller mindre mjukt.

Friktionshjulen böra hållas absolut rena samt befriade från olja.

Analyser:

Utdrag ur Professor C. G. Bergstrands intyg af den 24 April 1891:

»Vid praktiska försök, som i närvaro af intresserade och erfarne mejerister och fackmän blifvit utförda med en apparat af mingre storleken, motsvarande Baby-separatorn, har det visat sig, att Bröderna Hults Handseparator eller »Excelsior-separator» såsom den kallas förmår afverka i medeltal 60 liter mjölk i timmen, alltså en liter i minuten. Den separerade grädden utgör omkring 20 % eller en femtedel af den skummade mjölkens volym. För att utröna till hvad grad fettets medels denna apparat kan afskiljas ur mjölken hafva flera analyser å skummjölken blifvit af ett fler-

tal kemister vid olika tillfällen utförda och alla dessa undersökningar hafva lemnat mycket sammanställande resultat vid 5 särskilda och på olika tider anställda afprofningar. Medels denna separator har skummjölakens sammansättning enligt af undertecknad verkställda kemiska analyser befunnits vara följande:

	1	2	3	4	5
Vatten	90,39	90,62	90,86	90,04	90,63
Fett	0,16	0,12	0,15	0,17	0,15
Ostämne och mjölksocker	8,80	8,60	8,32	9,11	8,54
Askbeståndsdelar	0,65	0,66	0,67	0,68	0,68
Summa	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Undertecknad har denna dag närvarit vid skunningsförsök med Mejerimaskin Aktiebolaget Excelsiors separator N:o 247. Mjölksprof togs vid normal gång på maskinen och då den skummade 60 liter pr timme. Detta mjölksprof förseglades af mig med nedanstående sigill.

Stockholm d. 8 Juni 1893.

Ernst Ek,

Ingeniör vid W. Wiklunds verkstad.
(Sigill.)

Ofvannämnda förseglade mjölksprof är af mig mottaget för analysering och befanns innehålla fett 0,11 %.

Stockholm den 10 Juni 1893.

Carl Setterberg,

Fil. d:r Handelskemist.

Undertecknad har denna dag närvarit vid skunningsförsök med Mejerimaskin Aktiebolaget Excelsiors separator N:o 471. Mjölksprof togs vid normal gång på maskinen och då den skummade 60 liter pr timme. Detta mjölksprof förseglades af mig med nedanstående sigill.

Stockholm den 21 April 1893.

Ernst Ek,

Ingeniör hos W. Wiklund.
(Sigill.)

Ofvannämnda förseglade mjölksprof är af mig mottaget för analysering och befanns innehålla fett samt öfriga beståndsdelar:

Vatten.....	90,77
Fett.....	0,13
Ostämne och mjölksocker	8,34
Askbeståndsdelar	0,76

100,00

Stockholm den 25 April 1893. **C. E. Bergstrand,**
Professor.

Undertecknad har denna dag närvarit vid skumningsförsök med Mejerimaskin Aktiebolaget Excelsiors separator N:o 471. Mjölksprof togs vid normal gång på maskinen och då den skummade 60 liter pr timme. Detta mjölksprof förseglades af mig med nedanstående sigill. Stockholm den 21 April 1893.

Ernst Ek,
Ingeniör vid Wiklunds.
(Sigill.)

Ofvannämnda förseglade mjölksprof är af mig mottaget för analysering och befanns innehålla fett 0,14 %.

Stockholm den 26 April 1893. **Carl Setterberg.**
Fil. d:r, Handelskemist.

Intyg.

Af Handlanden Herr Hofvander i Upsala har jag i Maj månad detta år köpt en Excelsior separator och har sedan denna tid använt den två gånger dagligen, och får jag på begäran upplysa att separatorn renskummar omkring 60 liter i timmen så väl som det kan önskas. Maskinen är för öfrigt lätt att sköta och rengöra. Går lättare än andra hittills kända handseparatorer. Lämnar betydligt större smörinkomst än andra gräddsättningsmetoder.

Skuttungeby i Oktober 1892.

Gustaf Pettersson.

Genom Herrar Lundgren & Busch i Stockholm har jag köpt en Excelsior separator och får jag härmed lemna mitt erkännande rörande maskinen att den till alla delar uppfyller sitt ändamål, den skummar mycket väl och är så lättskött, att en person kan på egen hand och utan ringaste ansträngning sköta den, och hvarför jag vill tillägga, att sedan man vänjt sig vid denna maskin är den nästan oundgänglig och således till hvar och en till det bästa rekommenderas. Lundby & Lindholmen den ^{26/3} 1892.

W. S. Åkerberg.
(Sigill.)

Under de tre månader Excelsior-separatorn hos mig begagnats har den till min fullkomliga belåtenhet visat sig motsvara de i prospekten utlofvade fördelar, hvaröfver detta till bevis meddelas. Kauhajoki den 21 Mars 1892.

Aug. Blomberg.
(Sigill.)

Den af mig genom Herr P. Sidorow köpta handseparatorn Excelsior har blifvit såld till Herr Aug. Blomberg och kan jag intyga att den i allt uppfyller sitt ändamål.

Kauhajoki den 27 Mars 1892.

O. E. Roselius.

Undertecknad, som genom Herrar Lundgren & Busch i Stockholm köpt en Excelsior separator, får härmed intyga, att maskinen går otroligt lätt, hvilket jag anser är hufvudsaken, ty derpå beror ju hållbarheten af maskinen. Den afskiljer grädden från mjölken så fullständigt som man kan önska sig, är lätt att sköta och rengöra. Oljeåtgången obetydlig. På samma gång får jag meddela, att smörmängden pr vecka har, sedan jag fick separator, ökat en 20 % öfver den vanliga skumningsmetoden.

Hofva, Kolhammar den 17 Sept. 1892.

Alfr. Åslander.

På begäran af Aktiebolaget Excelsior, Stockholm, har jag härmed nöjet meddela, att den af mig köpta handseparatorn Excelsior, skummande sextio liter pr timme, arbetar på ett utmärkt sätt. Den renskummar mjölken fullständigt, är otroligt lättgående och lättskött. En person kan med största lätthet sköta skumningen i det maskinen går så lätt att medan man byter om käril och fyller på mjölksån har hastigheten knappast märkbart minskat.

På samma gång får jag nämna att enligt min beräkning och med den mjölkstillgång jag har, tror mig med vinsten att använda separatoren kunna få igen utlagda medel på sju (7) månader i stället för den föreslagna tiden af ett år.

Girista Prestgård $\frac{1}{8}$ 1892.

J. G. Åkerman,
arrendator.

Genom Herrar Lundgren & Busch i Stockholm har jag köpt en Excelsior-separator och får jag på begäran meddela att maskinen är mycket lättgående, enkel och lättskött; en person kan utan ringaste svårighet sköta skumningen derigenom att separatoren går så lätt och obetydligt saktar farten medan man fyller på mjölksån och byter om cylinder för skummjölken; den renskummar öfver 60

liter i timmen så väl som man kan önska sig, hvarför jag i alla afseenden är fullkomligt belåten och vill rekommendera denna handseparator till hvarje landtbrukare, äfven om ladugården ej är större än 5 eller 6 kor.

Lundby, Rosersberg den 15 Septemb. 1892.

C. J. Jansson.

(Sigill.)

Undertecknad, som köpt en separator af aktiebolaget Excelsior, får härmed intyga att bemälda separator uppfyller sitt ändamål samt är lättgående och till min fulla belåtenhet.

Lingsberg, Rosersberg.

Carl Gustafson,

landtbrukare.

Härmed får undertecknad på begäran meddela att den handseparator Excelsior, som jag genom Jernhandlar Hofvander i Upsala köpt, arbetar på ett utmärkt sätt, är lättgående och lättskött samt att jag funnit stor fördel i att använda denna maskin.

Fansta & Upsala d. $\frac{1}{12}$ 1892.

E. Hansson.

Får härmed intyga det jag begagnat segaratorn Excelsior i 4 månader, och arbetar den väl och är lättskött. Separeringen kan utföras af en person. Och vill jag derföre rekommendera den till alla landtbrukare.

Lindesberg & Åtsjön den 12 Dec. 1892.

Lars E. Larsson.

Härmed får jag på begäran intyga att den Excelsior-handseparator, som jag köpt af Herr I. Israelsson i Stockholm, arbetar på ett synnerligen tillfredsställande sätt; den renskummar omkring 60 liter i timmen så fullständigt som man kan önska sig, är mycket lättgående, lätt att sköta och rengöra, hvarför det är mig ett sant nöje att rekommendera denna maskin till hvarje mindre landtbrukare.

Finnhäll & Vattholma d. $\frac{12}{12}$ 1892.

Erik Eriksson.

På begäran får jag härmed intyga, att den handseparator Excelsior, som jag genom Herrar Öberg & Co. i Upsala köpt, renskummar omkring 60 liter pr timme, är otroligt lättgående, hvarför jag med nöje rekommenderar densamma såsom outhärlig för hvarje mindre landtbrukare.

Nyfla i Bällinge s:n & Upsala d. $\frac{10}{12}$ 1892.

J. P. Jansson.

Undertecknad har utaf aktiebolaget Excelsior köpt en separatorsmaskin, och jag kan lemna det intyg att han skummar väl och är lättgående, så att han af en person kan med lätthet skötas, så att jag är fullt belåten och kan rekommendera den till en och hvar.

Hellsta & Wallentuna den $11/12$ 1892.

J. Granqvist.

Undertecknad, som föregående år köpte en »Excelsior»-separator, hvilken sedan dagligen användts, får härmed på begäran med nöje intyga, att maskinen arbetar till min fulla belåtenhet, hvarför jag på det varmaste rekommenderar densamma till hvar och en, som af en dylik maskin kan vara i behof.

Upsala & Lill Husby $4/3$ 1893.

C. F. Grandin.

Undertecknad som dagligen använder en af Bröderna Hults separator »Excelsior» får härmed på begäran intyga att densamma arbetar utmärkt väl, skummar noggrant och fort, samt är lättgående, hvarföre jag rekommenderar dessa maskiner till hvar och en som deraf kan vara i behof.

Wansta å Tensta den $11/8$ 1893.

J. Åström.

På begäran har jag härmed nöjet meddela att den af mig genom Herr Ericsson i Edebo köpta handseparatorn Excelsior är otroligt lättgående, enkel och lättskött och skummar öfver 60 liter pr timma absolut ren, samt får jag nämna att efter den tid af 9 månader som maskinen begagnats 2 gånger dagligen, icke den ringaste slitning af maskindelarne kan upptäckas, och rekommenderar den såsom oundärlig för hvarje mindre jordbrukare äfven om ladugården icke är större än 3—4 kor.

Leufsta Bruk den 2 Maj 1893.

C. E. Holmgren.

Att den Excelsior-separator jag af Handl. Herr Ericsson i Hammarby, Edebo tillhandlat mig i Februari månad detta år, under hela denna tid gått utmärkt bra och ej någon slitning å maskinen kan upptäckas. Och särskildt må denna maskin rekommenderas för dess lättgående och lättsköthet, hvilket jag härmed har nöjet intyga.

Marsvik i Edebo den 26 September 1893.

W. Matson.

Efter att ha' tröttnat vid Baby-Separatorn till följd af att den gick så tungt, afyttrade jag densamma och i stället genom Handlanden Eric Ericsson, Edebo, förskaffade mig en Excelsior-Separator.

Sedan jag nu i nära 1½ års tid använt denna, får jag lemna det vitsord att maskinen arbetar på ett utmärkt sätt och skummar c:a 20 % fortare än Baby på samma gång den icke fordrar hälften af Baby-separatorns drifkraft. Någon slitning å maskinen, som begagnats qväll och morgon för hvarje dag, kan ej upptäckas.

Hammarby i Edebo den 6 Maj 1893.

W. Carlsson,
Rusthållare.

Herr J. L. Torslund

Enköping.

Med den från Eder bekomna Handseparatorn »Excelsior» (Bröderna Hults patent) får jag uttrycka min fullkomliga belåtenhet. Fördelarne hos denna handseparator äro hufvudsakligast dess större skumningsförmåga samt den ytterliga lättheten att draga den, enär den ej erfordrar större kraft än en tio års pojke, då andra handseparatorer erfordra kraften af en fullvuxen person. Separatorn afskiljer smörfettet fullständigt och dess skötsel samt rengöring är mycket enkel. Den sinnrika utvexlingen medelst friktionsskifvor gör, att den otvifvelaktigt är mycket varaktig och stark, enär slitningen är nära nog ingen.

Viggeby den 12 Maj 1893.

gen. **L. Lindström,**
Rusthållare.

Från Norge.

Paa forespørgsel er det mig en Fornøielse at kunne meddele Dem, at jeg er meget vel tilfreds med den hos Dem kjøbte »Excelsior» Separator. Den skummer efter min Erfaring godt rent, og er paa Grund af sin enkle Konstruktion samt den lette Gang meget tjenlig til en mindre Melkemængde.

Lunder, den 6te Oktober 1893 pr. Moss.

E. Berg.

Paa Anmodning kan jeg erklære, at jeg er meget vel tilfreds med den hos Dem i Vinter købte Excelsior Separator, fra Brødrene Hult i Stockholm, den er stærk og smukt forarbejdet, gaar ualmindelig let og gjør et udmærket Arbejde.

Funden Næs Romerike, 25de September 1893.

G. Funden.

Paa Opfordring skal jeg herved meddele, at den Haandseparator »Excelsior» som jeg for en Tid siden købte hos Dem, er meget letgaaende, skummer rent og forresten udmerket bra i enhver Henseende.

Ladim Skibtvet 25de September 1893.

Christoffer P. Ladim.

Idet jeg takker for ekspedit Forsendelse af de i sin Tid købte Separatorer (Excelsior), skal jeg tillige underrette om, at man ikke synes at kunne undvære disse, efterat have forvissat sig om den store Besparelse de foraarsage. De kan ikke nok som roses for letvindt og godt Arbejde, lidet Oljebrug og liden Haandkraft, Fabrikationen er fint og aldeles nøiagtigt udført, saa Slitagen antages ubetydelig.

Nordre Aurdal, 23de September 1893.

Nils Frydenlund.

Herved har jeg den Fornøjelse at meddele, at den fra S. H. Lundh & Co. Kristiania købte Haandseparator Excelsior arbejder udmærket godt, er let at trække og renskummer ligesaa godt som større Separatorer ca. 60 Liter pr. Time, hvorfor jeg vil anbefale den paa det bedste.

Røise den 29de September 1893.

D. H. Roise,
Feiring.

Den af mig i Februar d. A. hos Herrer S. H. Lundh & Co. købte Excelsior Separator er til Dato brugt to Gange daglig uden at jeg kan merke Slitage eller Uorden ved Mekanismen, den gaar sjelden let, presser Melken vel, og skummer med Lethed 50 à 60 Liter i Timen, med lidt Øvelse er den grei og let at stille og gjøre ren, bruger forholdsvis lidet Olie, og kan jeg herved paa Forlangende trygt anbefale samme som en fordelagtig Separator for mindre Gaardsbrug.

Modum den 2den Oktober 1893.

Ole H. Furu.

Den Excelsior-Separator jeg fik fra Dem i Vaar er, efter den Erfaring jeg har gjort, i alle Henseender tilfredsstillende; den er ualmindelig let at trække, skummer godt, er enkel og grei for enhver at adskille og sammensætte samt let at rengjøre, saa jeg vil anbefale den til enhver, som har en passende Melkemængde for den.

Dahl den 27de September 1893.

Thm. Dahl.

Naar det nøie paasees, at »Excelsior» staar absolut vandret, og man nøiagtet passer Omdreiningshastigheden, maa dette Apparat ansees for uundværligt ved et passelig stort Gaardbrug. »Excelsior» er til Forskjel fra den lidt større Haandseparator »Baby» let haandterlig, nøier sig med liden Plads og gjør udmærket godt Arbeide. At den lønner sig og det endog meget hurtigt, anser min Hustru og jeg hævet over al Tvil.

Krødsherreds Prestgård, 28de September 1893.

O. P. Monrad.

Undertegnede, som købte en Separator af Herrer S. H. Lundh & Co. i Christiania, skal herved meddele, at jeg finder mig vel tilfreds med den, da den er letgaaende og let at rengjøre, samt skummer Melken godt, saa jeg vil anbefale den til enhver mindre Landbruger, om han ikke eier mere end 6—8 Kjør.

Syverud den 4de September 1893.

Wilhelm S. Syverud,
Opdal, Nummedal.

Da De i Skrivelse af 21de dennes ønsker min Udielse om, hvorvidt jeg er fornøiet med Excelsior-Separator, kan jeg ikke andet sige end jeg er særdeles vel fornøiet med den, og at den svarer fuldt ud til de Forventninger jeg havde stillet til den.

Eid, Sønholdland

W. F. Undahl.

Den af Dem i Februar d. A. kjøbte Excelsior Separator har jeg benyttet til hver Dag i hele Vaar og Sommer, og er det mig en Fornøielse, at kunne udtale min fulde Tilfredshed med Maskinen, idet den er meget let at trække, skummer godt og er enkel og grei at handtere.

Randsfjord, 12de Oktober 1893.

J. A. Heier.

Udhævelserne er gjorte af os.

S. H. Lundh & Co.

den
n er
for
jeg
ngde

dret,
Ap-
rug.
Ba-
rket
tigt,

H.
mig
øre,
nver

om,
ikke
den

har
mig
Ma-
g er

